

Riječ selektorice

Kazalište je oduvijek imalo moć biti sredstvo komunikacije s okolinom, ali i samim sobom – *lakmus papir* koji je u direktnom dijalogu sa sadašnjim trenutkom. Uz još veću notu odgovornosti, kazalište za djecu i mlade prostranstvo je koje poziva na oslobođenu igru, ali jednako tako neumorno podsjeća i na važnost sagledavanja iz drugih perspektiva, tuđih koje su jednako važne kao i naše. Poziva nas na propitamo načine na koje uopće gledamo, osjećamo, želimo... Maštamo. *Pogled istraživača* tako inherentan djeci i mladima upućuje nas na važnost unutarnjeg poriva za biti iznenađen, biti uzbuđen, biti pomaknut. Na sve ono što moramo neprestano učiti, neovisno o godinama koje nosimo sa sobom.

Mišljenja sam kako je inzistiranje na njegovanju prostora dijaloga s djecom i mladima nezaobilazan ako želimo da sadržaji i forme rastu zajedno s njima.

A želimo, to pokazuju i ovogodišnje prijave.

Proces selekcije uz **24 pristigle prijave** nije bio nimalo lak zadatak, no uz veliko zadovoljstvo moram istaknuti kako su prijave uz različite estetike, forme, i kazališne izričaje bile veoma kvalitetne i poticajne za promišljanje o širini mogućih načina bavljenja kazalištem za djecu i mlade. Vjerujem kako će sve ove predstave diljem Hrvatske imati svoj plodonosan i dug život koji zaslužuju.

Iz spomenutog selekcija je naglasak stavila na pokušaje otvaranja prostora za mišljenje. Propitivanja viđenog. Empatiziranja. Jer djeca i mladi nikako nisu pasivni promatrači kao što se to nerijetko uobičajava reći za nove generacije, već zajedno s njima utabavamo put neke nove, nježnije i maštovitije budućnosti. Uz navedeno, ovogodišnja selekcija ističe i svjesnost kazališta o samom sebi te nam donosi predstave koje se poigraju i s idejom izvedbe uopće.

Jedan od najvažnijih preduvjeta za to je razbijanje predrasuda o različitostima, teme o kojima se često ne progovara dopiru do mladih kroz umjetnost u trenutku kad je to možda najpotrebnije, što pokazuje širok dijapazon društveno angažiranih tema koje su ponudile ovogodišnje prijave. Jer vrijedi se podsjetiti kako nikad nije prerano, ali ni prekasno za biti *uključen i uključiv*.

Zaplet brojnih bajkovitih predložaka, ali i svakodnevice koju živimo, nerijetko je situacija u kojoj *od šume ne vidimo drvo*. Fenomeni kao što je to **festival Mali Marulić** upravo se iz tog razloga moraju pažljivo njegovati, zalijevati, kako bi korijenje bilo što zdravije, razgranatije i omogućilo zelenilu krošnje da zasja u svom punom sjaju.

Velika mi je čast i odgovornost biti ovogodišnjom selektoricom jer je i moj profesionalan rad uvelike oblikovala činjenica kako sam i sama dugi niz godina rasla sa sjajnim dramskim pedagoginjama na dramskim grupama, i iznova otkrivala čaroliju prostora žive izvedbe, gdje se snovi i maštanja sa scene postupno preklapaju s našima, gdje avanture postaju nešto što bi i sami željeli iskusiti. Gdje se zajedno s publikom stvaraju neki novi prostori, koji omogućuju i drugačije načine mišljenja. I-ili maštanja.

U taj proces nas odmah uvodi **Kazalište lutaka Zadar** koje nam donosi dramaturški veoma kompleksnu predstavu **zEzop** koja umrežava jedanaest Ezopovih basni, pritom se poigravajući

s poukama, ali i sa samom idejom nastanka predstave. **Gradsko kazalište lutaka Split** predstavom *Magarac i Čarobnjak* nudi duhovit sudar dva svijeta, koji nas podsjeća kako je puno lakše promijeniti okolinu u kojoj se nalazimo, nego samog sebe. Ovo potonje ostaje velikim zadatkom za sve nas, neovisno koliko imamo godina, ili kojem svijetu pripadamo. Priču koja veoma precizno mapira nepravедnost nejednakosti, ali prije svega priču o ljudskosti donosi predstava *Šapat duše Hrvatskog narodnog kazališta u Varaždinu* te nam pažnju usmjerava na ideju kako dom nije nužno fizičko mjesto već nešto što gradimo zajedno. *Ero s onog svijeta*, lutkarska inačica jedne od najdugovječnijih hrvatskih opera u izvedbi **Zagrebačkog kazališta lutaka**, kompleksnost predloška zaigrano približava svim generacijama. Još jedan *klasik* na svoj specifičan način razlaže **Boom!Teatar** predstavom *Romeo i Julija error 404*, otvarajući stvaralački proces pred publikom donosi oprečne stavove oko igranja Shakespearea, rušeći *četvrti zid* postavlja pitanja očekivanja od kazališta - od strane publike kao i od strane samih izvođača. Predstava *Tratinčica i čudesna vrtićka krema* **Kazališta prijatelj** komunicira velik zadatak za najmlađe, baš kao i za njihove roditelje, a to je proces navikavanja na odvajanje i odlazak u vrtić, koji iako na prvu može djelovati zastrašujuće brzo otkriva čudesan svijet koji se tek treba istražiti. Predstava *Mreža Teatra Tirena* također donosi jednu više nego aktualnu temu, činjenicu kako su društvene mreže omogućile da se svatko može izraziti, za sobom povlači i mnogo opasnosti u obliku trollova u komentarima, govora mržnje i viralnih izazova s kojima se u koštac hvataju upravo dva influensera. **Pučko otvoreno učilište Velika Gorica** predstavom nastalom po predlošku Zorana Pongrašića *Mama je kriva za sve* uvlači nas u neizvjesnu avanturu satkanu od iskričavih likova koji nam različite vrste nevolja, od onih obiteljskih do onih koje nalikuju zapletu detektivskog romana čine ipak rješivima. Ili naprosto malo manje strašnima.

Uz veliku nadanje kako će i ovogodišnji izbor satkati svijet u kojem je *moгуće i ono nemoguće*, nahraniti nas raznolikošću tema kao i izvedbenih formi, i podsjetiti nas koliko je uzbudljivo i važno vježbati promatrati i iz drugih perspektiva, želim svima vezanima uz festival, s ove ili one strane scene, da puste korijenje u zajedničkom nam bespuću mašte.

Nikolina Rafaj